

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій Жильцов
« 01 » вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психотерапії»

для студентів

Спеціальності 053 Психологія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітніх програм 053.00.02 практична психологія

053.00.04 консультативна психологія

Київ-2021

Розробники:

Олена Литвиненко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

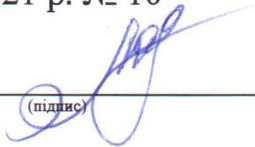
Викладачі:

Олена Литвиненко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) практичної психології

Протокол від 30.08 2021 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Ольга Лозова)

(підпис)

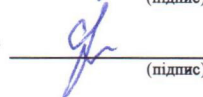
Робочу програму погоджено з гарантами освітніх програм (керівниками освітніх програм) 053.00.02 Практична психологія
053.00.04 Консультаційна психологія

30.08.2021 р.

Керівник освітньої програми «Практична психологія» _____ (Оксана Краєва)

(підпис)

Керівник освітньої програми «Консультаційна психологія» _____ (Наталія Старинська)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09.2021 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман Павлюк)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПШБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	5 / 150
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	5
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	56	20
Семестровий контроль	30	-
Модульний контроль	10	-
Самостійна робота	54	130
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – поглибити здатність студентів діяти згідно етичного кодексу психолога, з соціальною відповідальністю в комплексному розв'язанні проблем осіб, що мають психологічні проблеми; розвинути уміння надавати ефективну психологічну допомогу відповідно до клієнтського запиту з урахуванням типу проблеми та індивідуальних особливостей особистості.

Завдання навчальної дисципліни

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.02 Практична психологія** підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей:**

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку

психічних явищ.

- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- СК13. Здатність до ефективного міжособистісного спілкування, емпатійного слухання, емоційної стабільності, толерантності.
- СК14. Здатність пояснити причини виникнення психологічних проблем та знайти шляхи їх вирішення
- СК15. Здатність сприяти цілісному розвитку особистості, її самовдосконаленню та самореалізації
- СК17. Здатність реалізовувати в психокорекційній діяльності різні методологічні підходи, методики та процедури, основні психотерапевтичні концепції та окремі психотехніки.

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.04 Консультаційна психологія** підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей:**

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- СК 12. Здатність до реалізації психологічного консультування з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.02 Практична психологія** підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує оволодіння такими **програмовими результатами навчання**:

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати

Змістовий модуль 1. Вступ до психотерапії							
Тема 1. Загальне уявлення про психотерапію	8	2	2	-	-	-	6
Тема 2. Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	8	2	2	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	2	-	-	12
Змістовий модуль 2. Глибинні напрями психотерапії							
Тема 1. Психоаналітична психотерапія	8	2	2	2	-	-	6
Тема 2. Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології	8	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	4	-	-	10
Змістовий модуль 3. Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії							
Тема 1. Екзистенційна психотерапія та логотерапія	8	2	2	2	-	-	6
Тема 2. Клієнт-центрована психотерапія	8	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	4	-	-	10
Змістовий модуль 4. Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія							
Тема 1. Когнітивно-поведінкові напрями психотерапії	8	2	2	2	-	-	6
Тема 2. Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	8	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	4	-	-	10
Змістовий модуль 5. Групова та сімейна психотерапія							
Тема 1. Групова та тренінгова робота у психотерапії	8	2	-	2	-	-	6
Тема 2. Робота психотерапевта з сім'ями	8	2	2	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	2	4	-	-	12
Підготовка та проходження контрольних заходів (Екзамен)	30						
Усього	150	20	18	18	-	-	54

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Вступ до психотерапії							
Тема 1. Загальне уявлення про психотерапію	14	-	-	2	-	-	12
Тема 1. Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	16	2	-	-	-	-	14
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Змістовий модуль 2. Глибинні напрями психотерапії							
Тема 1. Психоаналітична психотерапія	14	2	-	-	-	-	12
Тема 2. Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології	16	-	2	-	-	-	14
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Змістовий модуль 3. Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії							
Тема 1. Екзистенційна психотерапія та логотерапія	14	2	-	-	-	-	12
Тема 2. Клієнт-центрована психотерапія	16	-	2	-	-	-	14
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Змістовий модуль 4. Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія							
Тема 1. Когнітивно-поведінкові напрямки психотерапії	14	2	-	-	-	-	12
Тема 2. Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	16	-	-	2	-	-	14
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Змістовий модуль 5. Групова та сімейна психотерапія							
Тема 1. Групова та тренінгова робота у психотерапії	14	-	2	-	-	-	12
Тема 2. Робота психотерапевта з сім'ями	16	-	-	2	-	-	14
Разом	30	-	2	2	-	-	26
Усього	150	8	6	6	-	-	130

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психотерапії

Лекція 1. Загальне уявлення про психотерапію.

Психотерапія як форма психологічної допомоги. Визначення психотерапії, цілі і задачі. Аспекти історичного розвитку. Психотерапія як наука і як мистецтво. Моделі та модальності психотерапії, сучасний простір терапевтичного досвіду. Проблема інтеграції психотерапевтичних методів. Особистість психотерапевта. Підготовка та навчання психотерапевтів. Страсбургська декларація. Психотерапевтичне середовище та терапевтична спільність. Проблеми дієнології у психотерапії, професійний етичний кодекс терапевта. Помилки і зловживання в області психотерапії. Юридичні аспекти психотерапевтичної діяльності.

Основні поняття: психотерапія, клінічна і психологічна моделі психотерапії, психодинамічний напрям у психотерапії, біхевіорально-когнітивний напрям у психотерапії, гуманістичний та екзистенційний напрям у психотерапії, етичний кодекс психотерапевта.

Семінар 1. Загальне уявлення про психотерапію

Лекція 2. Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії.

Основні морально-етичні засади роботи психотерапевта. Етичний кодекс психолога як нормативно правовий документ, що регулює психотерапевтичний процес. Відмінності в етичних кодексах, що діють на території України. Узагальнення правил, принципів і норм, на які має орієнтуватись психотерапевт у роботі з клієнтами та документацією. Особливості вирішення морально-етичних задач.

Основні поняття: етичний кодекс, мораль, етика, свідомість, самосвідомість, моральна свідомість, моральна зрілість, особистісний розвиток і становлення, світогляд, цілі, цінності, мотиви та переконання.

Семінар 2. Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії.

Практичне заняття 1. Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії.

Змістовий модуль 2. Глибинні напрями психотерапії

Лекція 3. Психоаналітична психотерапія.

Несвідоме і свідоме. Інстинкти і потяги. Структура особистості. Принцип задоволення і принцип реальності. Розвиток особистості. Особистісна динаміка: чергування інстинктів. Інтрапсихічний конфлікт як чинник виникнення неврозу. Види тривоги. Захисні механізми Концепція психопатології. Основні неврози. Ревізія фундаментальних положень класичного психоаналізу про рушійну силу психічного розвитку, моделі психопатології і психотерапії: концепція об'єктних стосунків проти теорії потягів; теорія селф (Я) проти теорії Его. Психоаналітична діагностика.

Основні поняття: Несвідоме, інтрапсихічний конфлікт, принцип задоволення, принцип реальності, психологічний захист, об'єктні стосунки, теорія селф, структурні порушення.

Семінар 3. Психоаналітична психотерапія.

Практичне заняття 2. Психоаналітична психотерапія.

Лекція 4. Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології.

Основні поняття адлеріанської психотерапії: почуття меншовартості, компенсація, стиль життя. Соціальний інтерес. Варіанти розвитку стилю життя. Поняття Функціонального фіналізму. Генеза неврозу Організація терапевтичного процесу. Поняття про психоаналітичний сетінг. Основні елементи процесу психоаналізу: вільні асоціації; аналіз сновидінь; перенос; контрперенос. Основні технічні процедури: прояснення, конфронтація, інтерпретація, проробка трансферу. Супротив, його види і прояви.

Основні поняття: комплекс неповноцінності, соціальний інтерес, компенсація, психоаналітичний сетінг, стратегія абстиненції, вільні асоціації, робочий альянс, перенос і контрперенос, супротив.

Семінар 4. Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології.

Практичне заняття 3. Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології.

Змістовий модуль 3. Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії

Лекція 5. Екзистенційна психотерапія та логотерапія.

Загальні екзистенційні положення на яких базується екзистенційна психотерапія. Філософські джерела екзистенційної психотерапії. Головне завдання екзистенційного аналізу, феноменологічний аналіз структури буття. Особливості екзистенційної психотерапії. Логотерапія В.Франкла. Екзистенційний вакуум і екзистенційна фрустрація. Психопатологія, ноогенні неврози. Категорії цінностей. Мета і завдання логотерапії. Терапевтичний процес та техніки логотерапії. Дереклексія.

Основні поняття: екзистенція, буття, логотерапія, ноогенні неврози, парадоксальна інтенція, дереклексія.

Семінар 5. Екзистенційна психотерапія та логотерапія.

Практичне заняття 4. Екзистенційна психотерапія та логотерапія.

Лекція 6. Клієнт-центрована психотерапія.

Психологічні особливості екзистенційної психотерапії. Групи зустрічей К. Роджерса Клієнт-центрована психотерапія та логотерапія. Дискурсивні особливості гуманістичної психотерапії. Психотерапія як процес взаємодії двох рівноправних суб'єктів. Психологічний сенс безумовного прийняття психотерапевтом клієнта. Базові екзистенційні страхи людини. Дереклексія та парадоксальна інтенція.

Основні поняття: феноменальне поле, самість, самоактуалізація, конгруентність та інконгруентність; особистісне зростання; повноцінно функціонуюча особистість.

Семінар 6. Клієнт-центрована психотерапія.

Практичне заняття 5. Клієнт-центрована психотерапія.

Змістовий модуль 4. Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія

Лекція 7. Когнітивно-поведінкові напрямки психотерапії.

Поняття когнітивно-поведінкової психотерапії. Основні методологічні і теоретичні постулати поведінкової психотерапії. Базові принципи навчіння. Генез психопатології. Терапевтичний процес. Поведінковий аналіз: виявлення первинних подразників. Сбір анамнеза. Підготовка до поведінкової терапії. Основні методи і техніки поведінкової психотерапії. Систематична десенсибілізація. Процедури із викликом сильної тривоги: абреакція, занурення. Методи оперантного обумовлення: позитивне підкріплення, негативне підкріплення, згасання. Аверсивна терапія. Тренінг асертивності

Основні поняття: принципи навчіння, тренінг асертивності, систематична десенсибілізація, позитивне підкріплення, негативне підкріплення,

Семінар 7. Когнітивно-поведінкові напрямки психотерапії.

Практичне заняття 6. Когнітивно-поведінкові напрямки психотерапії.

Лекція 8. Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії.

Поняття гештальту та особливості його функціонування. Відмінності між гештальт-психологією та гештальт-терапією. Основоположник гештальт-підходу Ф. Перлз та його погляди на процес психотерапії. Основні механізми роботи гештальт-терапевтів. Проблематика, з якою працюють в межах гештальт-терапії. Практична реалізація принципів цілісності та актуальності. Робота з емоціями в межах гештальт-терапії. Основні техніки гештальт-терапії: пустий стілець та ін.

Основні поняття: гештальт, цілісність, системність, емоції, почуття, проживання, буття в моменті, емоційний досвід.

Семінар 8. Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії.

Практичне заняття 7. Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії.

Змістовий модуль 5. Групова та сімейна психотерапія

Лекція 9. Групова та тренінгова робота у психотерапії.

Поняття про групову модель психотерапії. Організація групової психотерапії: форми організації психотерапевтичних груп, критерії відбору учасників групової психотерапії; груповий контракт. Чинники впливу групової психотерапії: спонукання надії; відчуття подібності проблем; інформаційний аспект; альтруїзм; навчання соціальних вмінь; наслідування; інтерперсональне навчання; катарсис;

екзистенційні чинники. Групова динаміка, елементи групової динаміки. Фази розвитку групи: фаза орієнтації; фаза конфронтації; фаза експлорації проблем на індивідуальному та груповому рівнях; фаза завершення терапії.

Основні поняття: групова психотерапія, групова динаміка, фази розвитку групи, чинники впливу групової психотерапії.

Практичне заняття 8. Групова та тренінгова робота у психотерапії.

Лекція 10. Робота психотерапевта з сім'ями.

Закони функціонування сімейних систем. Властивості сімейної системи: особливості взаємостосунків членів сім'ї, сімейні міфи, сімейні кордони, історія сім'ї. Методологічні принципи системної психотерапії. Техніки роботи із сім'єю: циркулярне інтерв'ю, позитивна конотація.

Основні поняття: системна психотерапія, сімейна система, сімейні кордони, особисті кордони, циркулярне інтерв'ю, позитивна конотація.

Семинар 9. Робота психотерапевта з сім'ями.

Практичне заняття 9. Робота психотерапевта з сім'ями.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25

Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	65	-	76	-	76	-	76	-	65
Максимальна кількість балів: 358											
Розрахунок коефіцієнта: $358 : 60 = 5,96$; $K = 5,96$											

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Заочна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Максимальна кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Максимальна кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Максимальна кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Максимальна кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Максимальна кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	1	1	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10	1	10	-	-	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	-	-	-	-	1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	17	-	17	-	17	-	17	-	27
Максимальна кількість балів: 95											
Розрахунок коефіцієнта: $95 : 60 = 1,58$; $K = 1,58$											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми/Завдання	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Вступ до психотерапії			
1.	<i>Самостійна робота 1. Класичні напрями психотерапії.</i> <u>Завдання.</u> Ознайомившись з відповідним теоретичним матеріалом, заповнити таблицю класичних напрямів	12	5

	психотерапії.		
Змістовий модуль 2. Глибинні напрями психотерапії			
2.	<i>Самостійна робота 2. Глибинні напрями психотерапії.</i> <u>Завдання.</u> Опрацювавши відповідну літературу за темою «Особливості різних форм психодинамічної психотерапії», переведіть основну інформацію теми у мову таблиць, схем, графіків ментальних карт.	10	5
Змістовий модуль 3. Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії			
3.	<i>Самостійна робота 3. Когнітивні схеми у КПТ.</i> <u>Завдання.</u> Створити і зобразити 4 деструктивних когнітивних схеми, котрі включали б такі елементи: ситуація; емоції; думки; вчинки. При цьому всі схеми мають бути присвячені різним відхиленням (наприклад, депресія, тривога, анорексія та професійне вигорання).	10	5
Змістовий модуль 4. Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія			
4.	<i>Самостійна робота 4. Теоретичні засади гештальт-терапії.</i> <u>Завдання.</u> Опрацювавши основну літературу за наступним планом: 1) основні положення гештальт-терапії, 2) організм як єдине ціле – три зони усвідомлення, 3) механізми порушення процесів саморегуляції: інтроекція, проекція, ретрофлексія, дефлексія, конфлуенція; перевести основну інформацію теми у мову таблиць, схем, графіків ментальних карт.	10	5
Змістовий модуль 5. Групова та сімейна психотерапія			
5.	<i>Самостійна робота 5. Тренінгова робота у психотерапії.</i> <u>Завдання.</u> Узагальнивши знання з Тем 5.2, розробити програму психологічного тренінга психотерапевтичної спрямованості (вибір тематики - вільний) та представити її у формі таблиці.	12	5
Разом:		54	25

Критерії оцінювання самостійних робіт.

Кількість балів за роботу під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких критеріїв:

- своєчасність виконання навчальних завдань – 1 бал;
- повний обсяг їх виконання – 1 бал;
- якість виконання навчальних завдань – 1 бал;
- самостійність виконання – 1 бал;

– творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи виконуються у вигляді тестування. Кожна модульна контрольна робота (n=5) складається із питань закритого та відкритого типу. Загальна кількість питань – 25. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимальна кількість балів – 25.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю є екзамен. Екзаменаційний білет включає 5 запитань, з яких одне є відкритим теоретичним запитанням, одне – практичним завданням і три – тестовими запитаннями. Максимальна кількість балів за відповідь на перші три тестових запитання – по 5 б., за відповідь на четверте відкрите запитання – 10 б., за виконання п'ятого практичного завдання – 15 б. Таким чином, максимальний бал за екзамен — 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Теоретичні запитання

1. Обґрунтуйте спільні та відмінні риси психологічного консультування та психотерапії.
2. Опишіть технологію проведення першої терапевтичної зустрічі з клієнтом.
3. Наведіть алгоритм збору первинної інформації від клієнта у процесі психотерапії.
4. Охарактеризуйте професійні та морально-етичні вимоги до психотерапевта.
5. Проаналізуйте етичний кодекс психолога та обґрунтуйте необхідність його використання.
6. Охарактеризуйте психоаналіз як методологію, на яку спирається психологічна практика.
7. Назвіть та проаналізуйте основні техніки роботи, що використовуються у психоаналізі.
8. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною в методі психоаналізу. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.
9. Охарактеризуйте загальні принципи та механізми роботи в межах Адлеріанського підходу.
10. Опишіть фундаментальні принципи когнітивно-поведінкової терапії.
11. Назвіть та проаналізуйте основні техніки роботи, що використовуються у когнітивно-поведінковій терапії.
12. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною в методі когнітивно-поведінкової психотерапії. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.

13. Опишіть базові екзистенціальні проблеми людини та технологію роботи з ними.
14. Охарактеризуйте логотерапію В. Франкла.
15. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною в методі екзистенційної терапії. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.
16. Опишіть загальні засади роботи в межах клієнт-центрованої терапії.
17. Назвіть та проаналізуйте основні техніки роботи, що використовуються у клієнт-центрованій терапії.
18. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною в методі клієнт-центрованої терапії. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.
19. Проаналізуйте механізми функціонування та особливості застосування гештальт-терапії.
20. Назвіть та проаналізуйте основні техніки роботи, що використовуються у гештальт-терапії.
21. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною в методі гештальт-терапії. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.
22. Охарактеризуйте механізми функціонування та особливості застосування психотерапії у роботі з сім'ями.
23. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною у форматі сімейної терапії. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.
24. Назвіть основні характеристики та принципи психотерапевтичної роботи у форматі психологічного тренінгу.
25. Проаналізуйте проблематику, робота над якою є доцільною у форматі психологічного тренінгу. Назвіть основні способи роботи з цією проблематикою.

Практичні завдання

1. В межах психоаналітичного підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
2. В межах Адлеріанського підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
3. В межах екзистенційного підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
4. В межах клієнт-центрованого підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
5. В межах гештальт підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на перебіг власного життя.

6. В межах когнітивно-поведінкового підходу розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
7. Розробіть план терапії для клієнта, який в часі першої зустрічі скаржиться на невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя та вважає, що відповідальність за це несе його дружина. До процесу психотерапії мають бути залучені обидва члени подружжя.
8. Розробіть програму психотерапевтичного тренінга для осіб, які переживають невпевненість у собі, зневіру у власні можливості, відчуття неможливості впливати на власне життя.
9. В межах будь-якого терапевтичного підходу розробіть план терапії для клієнта, який болісно переживає розрив романтичних стосунків, що тривали більше року.
10. Вирішіть морально-етичну задачу.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**7. Навчально-методична карта дисципліни
«Основи психотерапії» для денної форми навчання**

Разом: 150 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 18 год., практичні – 18 год., самостійна робота – 54 год., модульний контроль – 10 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі Назва модуля	Модуль I		Модуль II		Модуль III		Модуль IV		Модуль V	
	Вступ до психотерапії		Глибокі напрями психотерапії		Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії		Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія		Групова та сімейна психотерапія	
К-кість балів за модуль	65 б.									
Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій (відвід. – 1б.)	Загальне уявлення про психотерапію	Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	Психологічна аналітична психотерапія	Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології	Екзистенційна психотерапія та логотерапія	Клієнт-центрована психотерапія	Когнітивно-поведінкові напрями психотерапії	Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	Групова та тренінгова робота у психотерапії	Робота психотерапевта з сім'ями
К-кість балів	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Теми семінарських занять (10б. + 1б. за відвід.)	Загальне уявлення про психотерапію	Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	Психологічна аналітична психотерапія	Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології	Екзистенційна психотерапія та логотерапія	Клієнт-центрована психотерапія	Когнітивно-поведінкові напрями психотерапії	Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	Групова та тренінгова робота у психотерапії	-
К-кість балів	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	-
Теми практичних занять (10б. + 1б. за відвід.)	-	Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	Психологічна аналітична психотерапія	Психотерапевтичні теорії індивідуальної психології	Екзистенційна психотерапія та логотерапія	Клієнт-центрована психотерапія	Когнітивно-поведінкові напрями психотерапії	Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	Групова та тренінгова робота у психотерапії	Робота психотерапевта з сім'ями
К-кість балів	-	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.
Самостійна робота	CP 1	CP 2	CP 3	CP 4	CP 5	CP 6	CP 7	CP 8	CP 9	CP 10
К-кість балів	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.	Модульна контрольна робота 25 б.
Коефіцієнт	Розрахунок коефіцієнта: 358 : 60 = 5,96; К = 5,96									
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів.									

**Навчально-методична карта дисципліни
«Основи психотерапії» для заочної форми навчання**

Разом: 150 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 6 год, практичні – 6 год., самостійна робота – 130 год.

Модулі Назва модуля	Модуль I		Модуль II		Модуль III		Модуль IV		Модуль V	
	Вступ до психотерапії		Глибокі напрями психотерапії		Екзистенційно-гуманістичний напрям психотерапії		Когнітивно-поведінкова та гештальт-терапія			
К-кість балів за модуль	17 б.		17 б.		17 б.		17 б.		27 б.	
Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій (відвід. – 1б.)	-	Моральні, етичні та організаційні аспекти психотерапії	Психо-аналітична психотерапія	-	Екзистенційна психотерапія та логотерапія	-	Когнітивно-поведінкові напрями психотерапії	-	-	-
К-кість балів	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Теми семінарських занять (10б. + 1б. за відвід.)	-	-	-	Психо-терапевтичні теорії індивідуальної психології	-	Клієнт-центрована психотерапія	-	-	Групова та тренінгова робота у психотерапії	-
К-кість балів	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	-
Теми практичних занять (10б. + 1б. за відвід.)	Загальне уявлення про психотерапію	-	-	-	-	-	-	Теоретичні та практичні аспекти гештальт-терапії	-	Робота психотерапевта з сім'ями
К-кість балів	-	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.	11 б.
Самостійна робота	CP 1	CP 2	CP 3	CP 4	CP 5	CP 6	CP 7	CP 8	CP 9	CP 10
К-кість балів	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Коефіцієнт	Розрахунок коефіцієнта: 95 : 60 = 1,58; К = 1,58									
Підеумковий контроль	Екзамен – 40 балів.									

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Вестбрук Д. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію / Д. Вестбрук, Г. Кеннерлі, Дж. Кірк. – Львів: Свічадо, 2014. – 420 с.
2. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник / Н. В. Каліна. – К.: Академвидав, 2010.
3. Кириленко Т. С. Емоційна сфера особистості / Т. С. Кириленко. – Київ: «Либідь». 256 с.
4. Мушкевич М.І. Основи психотерапії: навчальний посібник / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна. – Луцьк: Вежа друк, 2017. – 345 с.
5. Bateman A. Psychotherapy for borderline personality disorder / A. Bateman, P. Fonagy. — New York : Columbia University Press, 2009. — 432 p.

Додаткові:

6. Арнц А. Схема-терапія: модель роботи з частками / А. Арнц. — Львів : Галицька видавнича спілка, 2020. — 264 с.
7. Балл Г. О. Орієнтири сучасного гуманізму (в суспільній, освітній, психологічній сферах) / Г. О. Балл. — 2-ге вид. — Житомир : Волинь, 2008. — 232 с.
8. Панок В. Г. Основи практичної психології / В. Г. Панок. — 3-тє вид. — Київ : Либідь, 2006. — 329 с.
9. Романчук О. Сім'я, що зцілює / О. Романчук. – Львів: Свічадо, 2016. – 268 с.
10. Роменець В. А. Історія психології: ХІХ - початок ХХ століття / В. А. Роменець. — Київ : Либідь, 2007. — 832 с.
11. Сергієнко О. Якщо ви надмірно переживаєте за все / О. Сергієнко. Львів: Свічадо, 2018. – 100 с.
12. Столяренко О. Психологія особистості / О. Столяренко. Кам'янець-Подільський, 2012. – 221 с.
13. Терлецька Л. Г. Психологія зрілості: практикум / Л. .Г. Терлецька. Київ: Главник, 2006. – 144 с.
14. Шиделко А. Психологія сімейних відносин / А. Шиделко. – Львів, 2009. 132 с.